

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра Фінанси, банківська справа та страхування
(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК «Фінансовий контролінг»
(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Фінансово економічна безпека
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: Другий (магістерський) рівень
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
«Фінанси, банківська справа та
страхування»
(найменування кафедри)

Протокол № 1 від 16.08.2021р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>ВК «Фінансовий контролінг» (вибіркова)</i>
Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський) рівень</i>
Викладач	<i>Андрющенко І.Є., д.е.н, професор кафедри «Фінанси, банківська справа та страхування»</i>
Контактна інформація викладача	<i>769-84-89</i>
Час і місце проведення навчальної дисципліни	<i>Предметна аудиторія кафедри</i>
Обсяг дисципліни	<i>120 годин, 4 кредита, розподіл годин (30 год. лекції, 15 годин практичні, 60 години самостійна робота), залік</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна. Попередні: макроекономіка, мікроекономіка, математика для економістів, гроші і кредит, фінанси.	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
Оволодіння дисципліною «Фінансовий контролінг» дозволить майбутнім магістрам розвинути фінансове мислення, здобути навички творчого використання основних підходів та інструментарію управлінського обліку та планування, вміння інтерпретувати отримані результати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати: а) загальні компетентності: - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК01); - здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК03) - вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК04); - здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК05); - здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК06). б) фахові компетентності: - здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності (СК01); - здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання (СК02); - здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування (СК03); - здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування (СК06); - здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування (СК07); - здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування (СК08); - здатність виявляти та забезпечувати нейтралізацію зовнішніх та внутрішніх фінансових загроз діяльності підприємств, установ, організацій (СК10); - здатність використовувати фінансові технології та новітні інструменти при	

обґрунтуванні стратегії розвитку фінансових систем (СК11).

Результати навчання з дисципліни «Фінансовий контролінг» деталізують такі очікувані результати навчання: відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування (ПР04); застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування (ПР09); здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання (ПР10); обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів (ПР12).

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування теоретичних знань та практичних навичок з фінансового контролінгу, та використання методів фінансового контролінгу для забезпечення його прибутковості на основі прийняття ефективних управлінських рішень.

5. Завдання вивчення дисципліни

Отримання практичних навичок, сучасних методик управління фінансово-економічною діяльністю суб'єктів господарювання. Формування системи знань з управління фінансами підприємств, операційною та інвестиційною діяльністю, визначення стратегії і тактики фінансового забезпечення суб'єктів господарювання.

6. Зміст навчальної дисципліни «Фінансовий контролінг»

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансового контролінгу

ТЕМА 1. Основи фінансового контролінгу

Сутність, завдання та функції фінансового контролінгу. Контролінг як система підтримки управлінських рішень. Суть контролінгу та основні його завдання. Фінансовий контролінг. Зміст функцій фінансового контролінгу. Об'єкти фінансового контролінгу. Підсистеми фінансового контролінгу та їх характеристика. Стратегічний фінансовий контролінг його завдання та цілі. Суть та завдання оперативного контролінгу. Основними елементами оперативного контролінгу. Методи фінансового контролінгу. Класичні специфічні методи фінансового контролінгу. ABC-аналіз, XYZ-аналіз, SWOT - аналіз, портфельний аналіз, бенчмаркінг витрат.

ТЕМА 2. Організація фінансового контролінгу

Організаційна побудова системи фінансового контролінгу. Основні принципи побудови системи фінансового контролінгу. Підпорядкованість служби контролінгу. Кваліфікаційні вимоги до контролера. Функції контролера. Вимоги, що ставляться до контролера та їх характеристика. Етапи впровадження фінансового контролінгу. Етапи побудови системи фінансового контролінгу у бізнесі та їх характеристика.

ТЕМА 3. Бюджетування як інструмент фінансового контролінгу

Сутність бюджетування та його функції. Бюджетний контроль як невід'ємна складова бюджетування. Функції бюджетування та їх характеристика. Основні характеристики бюджетування. Система бюджетів на підприємстві. Процес постановки системи бюджетування на підприємстві. Професійні компетенції контролінгу у контексті бюджетування. Звітність за результатами виконання бюджетів (репортинг). Невід'ємні складові бюджетування – це бюджетний контроль і рапортування. Схема бюджетного контролю.

ТЕМА 4. Оцінка результативності фінансово-господарської діяльності та системи мотивації

Основні завдання діагностики фінансового стану. Види діагностики: зовнішня та внутрішня. Інструментарій діагностики фінансового стану. Система стандарт-костинг та її застосування для оцінювання ефективності виробництва продукції. Забезпечення ефективності контролю за витратами. Системи мотивації виконання завдань. Класифікація мотивації та їх характеристика.

Змістовий модуль 2. Фінансовий контролінг в системі управління бізнесом.

ТЕМА 1. Система вартісно-орієнтованого управління

Вартісно-орієнтоване управління. Компоненти вартісно-орієнтованого управління. Фактори, які впливають на вартість підприємства. Етапи впровадження вартісно-орієнтованого контролінгу та його практична значимість. Шляхи впровадження вартісно-орієнтованого контролінгу в діяльність підприємства. Підходи до побудови системи показників. Переваги системи вартісно-орієнтованого контролінгу.

ТЕМА 2. Фінансовий контролінг у системі збалансованих показників

Сутність і призначення фінансового контролінгу. Інструментарій фінансового контролінгу: аналіз сильних і слабких сторін, побудова стратегічного балансу, портфельний аналіз, організаційний аналіз, функціонально-вартісний аналіз, модель життєвого циклу, система раннього попередження та реагування, дискримінантний аналіз, аналіз shareholder-value, Balanced-Scorecard, бенчмаркінг та ряд інших. Система збалансованих показників. Концепції збалансованої системи показників (BSC). Головна структурна ідея BSC.

ТЕМА 3. Фінансова діагностика та моніторинг у системі контролінгу

Основні положення та принципи фінансової діагностики. Етапи фінансової діагностики. Принципи фінансової діагностики. Мета, завдання і методологічна основа фінансової діагностики. Завдання фінансової діагностики. Моніторинг фінансової діагностики. Зміст, завдання і методи аналізу фінансової звітності. Фінансова звітність. Аналіз фінансової звітності. Аналізуючи фінансові звіти використовують різні методи та прийоми фінансового контролінгу.

ТЕМА 4. Внутрішній фінансовий контроль

Внутрішній фінансовий контроль. Функції та форми внутрішнього фінансового контролю. Форми фінансового контролю. Способи проведення внутрішнього фінансового контролю. Способи проведення фінансового контролю: перевірка, ревізія, обстеження, аналіз.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансового контролінгу.												
Тема 1. Основи фінансового контролінгу	13	3	1	-	-	9	14	0,75	0,25	-	-	13
Тема 2. Організація фінансового контролінгу	15	4	2	-	-	9	14	0,75	0,25	-	-	13
Тема 3. Бюджетування як інструмент фінансового контролінгу	16	4	2	-	-	10	16	0,75	0,25	-	-	15
Тема 4. Оцінка результативності фінансово-господарської діяльності та системи мотивації	16	4	2	-	-	10	16	0,75	0,25	-	-	15
Разом за змістовим модулем 1	60	15	7	-	-	38	60	3	1	-	-	56
Змістовий модуль 2. Фінансовий контролінг в системі управління бізнесом.												
Тема 1. Система вартісно-орієнтованого управління	13	3	2	-	-	8	14	0,75	0,25	-	-	13
Тема 2. Фінансовий контролінг у системі збалансованих показників	15	4	2	-	-	9	14	0,75	0,25	-	-	13
Тема 3. Фінансова діагностика та моніторинг у системі контролінгу	16	4	2	-	-	10	16	0,75	0,25	-	-	15
Тема 4. Внутрішній фінансовий контроль	16	4	2	-	-	10	16	0,75	0,25	-	-	15
Разом за змістовим модулем 2	60	15	8	-	-	37	60	3	1	-	-	57
Разом	120	30	15	-	-	75	120	6	2	-	-	114

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Тема 1. Основи фінансового контролінгу	денна	1
2.	Тема 2. Організація фінансового контролінгу	денна	1
3.	Тема 3. Бюджетування як інструмент фінансового контролінгу	денна	1
4.	Тема 4. Оцінка результативності фінансово-господарської діяльності та системи мотивації	денна	2
5.	Тема5. Система вартісно-орієнтованого управління	денна	1
6.	Тема 6. Фінансовий контролінг у системі збалансованих показників	денна	1
7.	Тема 7. Фінансова діагностика та моніторинг у системі контролінгу	денна	1
8.	Тема8. Внутрішній фінансовий контроль	денна	1
Разом			15

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Основи фінансового контролінгу	9	13
2	Тема 2. Організація фінансового контролінгу	9	13
3	Тема 3. Бюджетування як інструмент фінансового контролінгу	10	15
4	Тема 4. Оцінка результативності фінансово-господарської діяльності та системи мотивації	10	15
5	Тема5. Система вартісно-орієнтованого управління	8	13
6	Тема 6. Фінансовий контролінг у системі збалансованих показників	9	13
7	Тема 7. Фінансова діагностика та моніторинг у системі контролінгу	10	15
8	Тема8. Внутрішній фінансовий контроль	10	15
	Разом	75	114

9. Система та критерії оцінювання курсу

Після кожного змістового модуля проводиться рубіжний контроль, який оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час рубіжного контролю враховують наступні види робіт:

Проведення змістовного модульного контролю з дисципліни «Фінансовий контролінг»

Найменування завдань	Кількість балів	Загальна кількість балів
тестування під час рубіжного контролю	5	50
1 задача під час рубіжного контролю	15	15
завдання, тести, розв'язок задач за поточним оцінюванням	25	25
оцінка за самостійну роботу	10	10
Підсумок	x	100

Підсумкова оцінка за семестр визначається як середня двох підсумкових контролів за перший та другий змістовні модулі.

Залік проводиться за наявності незадовільної оцінки підсумкового модуля або за вибором студента та містить: теоретичне питання, тести, задачу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Політика курсу «Фінансовий контролінг»

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.